

Oikaisuvaatimus Joutsan kunnan perusturvalautakunnan kokouksen Perusturvalautakunta 19.01.2022 § 10 päätökseen Gubbe kuntapilotti

Vaatus: Asia on käsiteltävä uudelleen ja tehtävä hylkäyspäätös.

Perustelut:

Taustaa: Oikaisuvaatimus on Kuntalain 134 §:n mukainen kunnan sisäinen hallintotoimi, jolla toimielimen päätökseen tyytymätön kunnan jäsen saa laillisuus- ja tarkoituksenmukaisuusperusteella toimielimen käsittelemään päätöksensä uudelleen. Menettely on edellytys myöhemmälle kunnallisvalitukselle.

Kyseinen Gubbe Sydänystävä Oy (jatkossa Gubbe) on merkitty Patentti- ja rekisterihallituksen (PTR) rekisteriin 29.10.2018 päätoimialanaan Kotipalvelut ikääntyneille ja vammaisille. Fonecta Yritysrekisterin mukaan Päätoimiala on Kotihoito. Yrityksen ilmoituksen mukaan toimiala on 30.06.2020 alkaen: ”Yhtiön toimiala on tuottaa iloista apua arjen askareisiin, auttaa pitämään ikäihmiset aktiivisina, tuoda turvaa omaisille ja tuottaa muita ihmisten hyvinvointia edistäviä palveluita”. Valviran 26.01.2022 ilmoituksen mukaan: ”Gubbe Sydänystävä Oy:tä ei löydy Yksityisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantajien rekisteristä. Valvira on hiljattain selvittänyt Gubbe Sydänystävä Oy:n toimintaa ja sen tuottamia palveluita ilmoituksenvaraisten sosiaalipalveluiden (kuten kotipalvelu) rekisteröinneistä vastaavilta aluehallintovirastoilta. Aluehallintovirastojen selvitysten mukaan ko. yritys tuottaa tällä hetkellä ainoastaan kotipalvelujen tukipalveluja. Nämä palvelut ovat kunnan rekisteröintivelvollisuuden piiriin kuuluvia palveluita, joita ei yksityisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottajien rekisteriin (Valveri) viedä. Mikäli ilmoitukseen sisältyy kotipalvelua, tulee kunnan toimittaa ilmoitukset lausuntoineen aluehallintovirastoon rekisteröitäväksi”. Gubben ilmoitukset ovat siis ristiriitaisia.

Esittelyssä kerrotaan, että ”Gubbe toimii koko Suomessa. Gubben rekisterissä on koko Suomessa yli 7 000 työntekijää, jotka haluavat gubbetyöhön ja oman asiakkaan”. Kuitenkin PTR:n tiedoissa kerrotaan, että Gubben liikevaihto vuonna 2020 oli 230.000€ ja tappio yli 10.000€, työntekijöitä neljä.

Gubbe kertoo kotisivullaan, että sen palveluista saa kotitalousvähennyksen. Verohallituksen ohjeiden mukaan maksullisesta ystäväpalvelusta sitä ei voi saada, ei myöskään tarjotusta kuljetuspalvelusta.

§ 10:n esittelytekstissä mainitaan: ”Gubben vaikuttavuutta seurataan pilottihankkeen ajan tilaajan toiveiden mukaan. Esim. Kauniaisissa on käynnissä pilotti, jossa heidän kotihoidon asiakkaille tarjotaan ilmaiset gubbekäynnit kerran viikossa. Samassa yhteydessä voidaan tehdä selvitystä palvelun vaikuttavuudesta ikäihmisten elämänlaatuun, fyysiseen aktiivisuuteen,

yksinäisyyden tunteeseen sekä palvelun tyytyväisyyteen. Lisäksi voidaan huomioida myös terveystietojen käytön määrä pilotin (9kk) aikana. Jos asiakkaan toimintakyky on alentunut, hän kertoo siitä omaisen välityksellä itse ja arvioimme tämän puhelun ja ensimmäisen käynnin (tutustumiskäynnin) aikana". Esittelystä ei käy ilmi, miten Joutsassa on ajateltu toimia. Ketkä "me" arvioimme? Jos Joutsassakin on tarkoitus perusturvan toimintana suorittaa kyseisen maksullisen ystäväpalvelun vaikutusten arviointia, se edellyttää sosiaalitoimen ja terveydenhuollon rekisterien yhteiskäyttöä ja lain mukaan edellyttää silloin sosiaali- ja terveysministeriön ja Keski-Suomen sairaanhoitopiirin eettisen toimikunnan lupaa, joita ei tiettävästi ole anottu.

Tiukasti lain mukaan salassa pidettävien sosiaalitoimen asiakastietojen luovuttaminen Gubbelle on kyseenalaista eikä pilotin vaikutusten selvittämisestä syntyvien rekisteritietojen hallinnoinnista ole päätöksen yhteydessä selvitystä.

Joutsassa on rekisteröityinä monia kotihoidon tukipalvelujen yksityisiä maksullisia tuottajia ja osa rekisteröitymättä. Testamenttivarojen käyttö päätöksen mukaisesti merkitsee ns. kielletyn valtionavun myöntämistä yhden yrityksen myynnin edistämiseen ja siten tuottajien saattamista keskenään epätasa-arvoiseen asemaan. Joutsassa toimii myös samassa toiminnassa aktiivinen ilmainen kolmas sektori monine eläkeläis- ja potilasyhdistyksineen, seurakunnat ja ennen kaikkea Apuset. Jos kyseisen pilotin kaltaista toimintaa kunnassa haluttaisiin tehostaa testamenttivaroin, olisi järkevintä vanhuksille myöntää palveluseleitä kotipalveluun/tukipalveluun käytettäväksi.

Johtopäätös: Edellä esitetyn perusteella vaadin, että kyseinen lautakunnan päätös uudessa käsittelyssä kumotaan lain ja tarkoituksenmukaisuuden vastaisena.

Kalle Willman kunnan jäsen Joutsenlammentie 561, 19650 JOUTSA